

لزوم تأسیس معاونت گردشگری و زیارتی در استانداری خوزستان



مجتبی گهسملو
پژوهشگر حوزه میراث فرهنگی و طبیعی

پدا داشت

بی هیچ مقدمه‌ای نظر دکتر رئیسی ریاست جمهوری را به ضرورت توجه به ظرفیت‌های ملی و جهانی، تاریخی و طبیعی و همچنین وجود بقایا متریکه مهم و یادمان‌های دفاع مقدس در خوزستان جلب می‌کند.

از این روی سه پیشنهاد برای آقای رئیسی ریاست جمهوری دارم. پیشنهاد نخست، انتخاب شایسته اعضای شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری کشور است. پیشنهاد دوم تشکیل یک جلسه در سطح هیأت وزیران یا کارگروه انتخاب شده از سوی رئیس جمهور با حضور شخص ریاست جمهوری برای بررسی ظرفیت‌های ملی و جهانی تاریخی، طبیعی و فرهنگی خوزستان با هدف حفاظت، بهره‌برداری مبتنی بر توسعه پایدار، برندسازی فرهنگی، ایجاد اشتغال و ارتقای سطح معیشت ذینفعان است. اما پیشنهاد ویژه اینجانب به رئیس جمهور یادآوری وعده ایشان برای تشکیل استانداری ویژه است. در همین راستا، اختصاص معاونت گردشگری و زیارتی در استانداری خوزستان و الزام به انتصاب معاونی [برای این استانداری ویژه است] که با میراث فرهنگی و گردشگری آشنا باشد؛ در این معاونت، حضور کارشناسانی که تخصص در حوزه‌های مربوطه دارند یک ضرورت محسوب می‌شود و می‌تواند طبعاً بخشی از وعده آقای رئیس جمهور را تحقق بخشد.

وقتی که استان‌هایی مثل فارس، خراسان رضوی و قم دارای معاونت‌هایی اختصاصی در امور سفر و زیارت هستند بی‌شک خوزستان نیز به‌عنوان دروازه تاریخ و تمدن، دروازه ورود تسیع، خط مقدم جبهه‌های جنگ حق علیه باطل، وجود بقایا پیاپی میراث الهی و زیارتگاه‌های مهم، داشتن پتانسیل‌های ملی و جهانی میراث فرهنگی و تنوع قومی این قابلیت را دارد که از معاونت گردشگری در استانداری خوزستان برخوردار باشد.

با انتخاب اعضای شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری کشور و همچنین تشکیل کارگروه بررسی ظرفیت‌های ملی و جهانی تاریخی، طبیعی و فرهنگی خوزستان می‌توان به بسیاری از تنگناهای موجود پایان داد و گره‌های ریز را باز کرد. تصویب سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و برنامه‌های کلان امور میراث فرهنگی و گردشگری، جلب حمایت بخش‌های دولتی و غیردولتی و بخش تعاون و خصوصی برای تحقق اهداف بخش میراث فرهنگی و گردشگری و فراهم کردن زمینه سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و افزایش سهم آن در امور مربوط به میراث فرهنگی و گردشگری تنها بخشی از وظایف شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری است که ریاست جمهوری کشور می‌تواند به آن تحقق بخشد.

با راه‌اندازی معاونت گردشگری و زیارتی در استانداری خوزستان می‌توان مطالعه و تدوین نقشه جامع تمام امور میراثی و گردشگری خوزستان با بهره‌گیری از امکانات و وسیع ظرفیت‌های استانی را انجام داد.

هماهنگی، هدایت و ارائه راهکارهای مناسب برای معرفی، مرمت، حفاظت، بهره‌برداری، جذب گردشگر و برگزاری رویدادهای مرتبط و همچنین نظارت و ارزیابی بر فعالیت دستگاه‌های متولی و در نهایت تجمیع اطلاعات ظرفیت‌های موجود استان از دیگر وظایف این معاونت می‌تواند باشد.

تهیه و تدوین بودجه پیشنهادی جهت انجام تمام امور مربوط به سه حوزه میراث فرهنگی، گردشگری و گردشگری صنایع دستی، تدوین استراتژی‌های گردشگری در تمامی حوزه‌ها همچون گردشگری فرهنگی، طبیعی، مذهبی، آبی، سلامت از دیگر وظایف معاونت گردشگری استانداری خوزستان خواهد بود. با تشکیل معاونت گردشگری و زیارتی در استانداری خوزستان می‌توان از انتصاب افراد کم تجربه، بی‌دانش که بر اثر لابی‌های قومی و سیاسی توصیه می‌شوند خودداری کرد و تخصص را به این حوزه آورد. از دیگر فواید تشکیل این معاونت آماده‌سازی زیرساخت‌های مناسب برای جذب گردشگر، نظارت بر حسن اجرای مصوبات و برنامه‌های ابلاغی به دستگاه‌های متولی و بسترسازی فعالیت بخش خصوصی در ارائه خدمات فرهنگی است.

■ «ایران» - درخواست اعاده درستی پرونده محیطیان برومند نجفی توسط دیوان عالی کشور پذیرفته شد و این پرونده جهت رسیدگی مجدد حقوقی به شعبه هم‌عرض صادرکننده رای بدوی، ارجاع می‌شود. در مرداد ۱۳۹۹ یک شکارچی برای شکار غیرمجاز وارد منطقه حفاظت شده بیستون کرمانشاه شده بود که در درگیری با محیطیان محیط زیست جان باخت و پس از شکایت خانواده وی، برومند نجفی محکوم به قصاص شد.

■ ایرنا - عباس قادری، رئیس انجمن دیرینه‌شناسی ایران و عضو هیأت علمی گروه زمین‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد گفت: منطقه فیسیلی مراغه در زمره پنج ناحیه بسیار مهم و ارزشمند فیسیل‌های مهره‌داران جهان قرار دارد و از استعداد لازم برای ثبت به‌عنوان یک ژئوپارک بین‌المللی برخوردار است.

■ میراث آریا - علی اصغر صمدیانی، معاون میراث فرهنگی استان یزد گفت: «زلزله شب گذشته، آسیبی به بناهای تاریخی شهرستان بهباد وارد نکرده است.»

■ ایرنا - محمد رضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: در برنامه هفتم توسعه باید جایگاه و نقش صنعت گردشگری بیش از گذشته مشخص و سهم گردشگری در اقتصاد ملی براساس ظرفیت‌های داخلی موجود به حداکثر ممکن ارتقا یابد.

■ مهر - علی محمدی، رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی تربت حیدریه از کشف اشیای تاریخی حین تعریض جاده خبر داد. اشیای مکشوفه شامل تعدادی خمره و قطعات سفال تاریخی بوده که منطقه مدنظر برای تعیین قدمت محوطه و نوع کاربری توسط کارشناسان در دست بررسی و مستندسازی است.

■ ایسنا - مهدی صباغ، شهردار قزوین درخصوص ادامه پروژه شهید انصاری شرقی در بافت تاریخی بیان کرد: نباید به بهانه بافت تاریخی، مانع رشد جنوب شهر شویم، قرار نیست بافت تاریخی شهر عقب‌افتاده بماند، چه کسانی اجازه نمی‌دهد شهر رشد کند، چرا اجازه ساخت و ساز در جنوب شهر را نمی‌دهند، کجا ارتفاع ساختمان به بافت تاریخی آسیب رسانده است؟

آتش بدون دود

بینام‌العظمی خیرنگار

هیرکانی در پستی برخی از خانه‌های روستایی دور از چشم قانون می‌سوزد. برخی روستائیان در شهرهای شسوار، بابل و ساری با تعبیه کوره‌های زغال‌ساز آتشی بدون دود را به جان درختان هیرکانی انداخته‌اند. آتشی که ردی از خود به جا نمی‌گذارد، اما، هم درختان چند میلیون ساله را به زغال تبدیل می‌کند، هم گاز سلولزی خطرناک را به جان ساکنان مناطق شمالی کشور می‌اندازد. «ایران» برای نخستین بار از پدیده‌های گزارش می‌دهد که اگر جلوی آن گرفته نشود بزودی هیرکانی سوزی به شغل بسیاری از روستائیان این منطقه تبدیل می‌شود. این کوره‌های خانگی دودی ندارند و همین مسأله راه فرار را برای خاطیان باز کرده است تا بدون ردیا، رد درختان جنگلی را از طبیعت شمال پاک کنند.

اوایل هفته گذشته یک منبع مطلع در تماس با «ایران» و ارسال اسنادی نظیر عکس و فیلم، از تولید زغال در مناطق مسکونی روستاهای همجوار با جنگل‌های شمال خبر داد. به گفته این منبع که نخواسته نامش فاش شود، سوداگران و دلان به روستاهای همجوار تنکابن، بابل و ساری مراجعه کرده

و با قراردادن این کوره‌ها در منازل مسکونی، کار و کاسبی خود را با نابودی بی‌رحمانه و غیرقانونی درختان جنگل، سکه‌تر از همیشه کرده‌اند. کوره‌های زغال‌گیری بدون هزینه و کاملاً بی‌سرو و صدا در منازل مسکونی تعبیه شده و درآمد حاصله از تولید زغال میان دلان و صاحبخانه تقسیم می‌شود.

به گفته این شهروند و دوستدار محیط زیست، این کوره‌های زغال‌ساز به هیچ وجه دود تولید نکرده و تنها گاز سلولزی خطرناک را در هوا منتشر می‌کنند. این گاز بسیار خطرناک و سمی بوده و مشکلاتی نظیر گلودرد، سوزش چشم، آبریزش بینی، سرفه‌های مکرر و سردرد را در میان اهالی این مناطق ایجاد کرده است. این کوره‌ها در چند ماه گذشته مشکلاتی را برای سلامتی اهالی روستاهای همجوار جنگل‌ها ایجاد کرده و کار بسیاری از اهالی این مناطق را به ایجاب بی‌امانتان کشیده است. اما قابلیت ویژه این کوره‌ها، تولید زغال مخصوص (عسلی) با گاز و پرس است. زغال تولیدی با این دستگاه‌ها، به هیچ وجه جرقه تولید نکرده و بسیار مرغوب است. این زغال‌ها پس از تولید بسته‌بندی شده و به دست شهروندان سرمایه دار و مرفهین ویلاشین مناطق همجوار (برای آتش منقل ها و باربیکیوها) می‌رسد. به

گفته این منبع، تمامی چوب‌ها از درختان همجوار جنگل‌ها تهیه شده و به صورت کاملاً غیرقانونی به مناطق مسکونی بارگیری و سوزش تبدیل به زغال مرغوب می‌شود.

■ زغال‌ساز غیرمجاز

«بهروز حیدری» رئیس منابع طبیعی و آبخیزداری شسوار (تنکابن) با تأیید خبر فعالیت کوره‌های زغال‌گیری در مناطق مسکونی روستاهای همجوار جنگل‌ها می‌گوید: اواخر هفته جاری یک مورد گزارش از فعالیت غیرمجاز کوره زغال‌ساز در منطقه مسکونی واقع در حوزه «گرماپشته» شسوار به دست اداره منابع طبیعی تنکابن رسید. به محض دریافت خبر، بررسی‌ها و تحقیقات آغاز شده و پس از تأیید غیرمجاز بودن، فعالیت این کوره‌ساز به حالت تعلیق درآمد. وی می‌افزاید: این کوره‌ها به شکل سنتی و نه صنعتی، در مناطق مسکونی روستاهای همجوار جنگل‌ها تعبیه شده و به شکل غیرقانونی به فعالیت مشغول هستند. متولیان این کوره‌ها به محض دریافت هرگونه گزارش یا شکایتی، تحقیقات خود را آغاز کرده و با دستور مقام قضایی در محل حضور پیدا کرده و فعالیت غیرمجاز این کوره‌های



گزارش «ایران» از تبدیل جنگل‌های «هیرکانی» به گاز سلولزی بی رنگ در کوره‌های زغال‌سازی خانگی



کوره های زغال سازی خانگی دود ندارند و به محض خاموش شدن سرد می شوند. بنابراین ردی از جرم به جا نمی گذارند

زغال‌گیری را به حالت تعلیق درمی‌آورند. رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری تنکابن تصریح می‌کند: طبق ماده ۴۹ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، استفاده از کوره زغال یا احداث آن در جنگل یا مناطق مجاور آن مستلزم داشتن پروانه از سازمان‌های جنگل‌بانی است. اما متأسفانه شاهدیم که بسیاری از سوداگران و قاچاقچیان چوب، از محرومیت مردم روستاهای همجوار جنگل‌ها استفاده کرده و کوره‌های زغال‌گیری را به شکل سنتی و غیرمجاز در مناطق مسکونی آنها مستقر می‌کنند. این در حالی است که ماده ۴۹، به صراحت هرگونه فعالیت در حوزه کوره زغال را ممنوع به‌عنوان مجوز کرده است.

■ مرگ درختان برای زغال‌گیری

«رمضانعلی اکبری» رئیس منابع طبیعی ساری نیز با تأیید فعالیت کوره‌های غیرمجاز در سطح شهرستان ساری و قطع درختان جنگل مجاور ساری کشف شده و مأموران حفاظتی منطقه با دستور دادستانی این مرکز غیرمجاز را تخریب کرده‌اند. همچنین ۳ سال پیش نیز یکی از کوره‌های غیرمجاز در یکی از روستاهای مجاور ساری (سان خیل) شناسایی و با دستور دادستانی تخریب شد. البته پیش از شناسایی کوره غیرمجاز، گزارش مبنی بر قطع درختان جنگل توسط فرد خاطی اعلام وصول شده و در نتیجه تحقیقات، کوره زغال‌سازی خانگی در منزل مسکونی این فرد کشف و شناسایی شد. وی می‌افزاید: البته این احتمال وجود دارد که در سال جدید همان کوره‌های غیرمجازی که پیشتر با دستور دادستانی تخریب شده‌اند، مجدداً فعالیت غیرآشکار خود را از سر گرفته باشند اما در سال جدید هیچ گزارش یا شکایت مردمی دال بر فعالیت آشکار این کوره‌ها در مناطق همجوار به اداره منابع طبیعی منطقه گزارش نشده است.



به گفته رئیس منابع طبیعی ساری، این کوره‌های زغال‌گیری عمدتاً در بافت روستاها راه‌اندازی شده و برای تخریب و یا تعلیق فعالیت، نیازمند شکایت و یا گزارش مردمی هستند. بنابراین بهتر است آگاهی بخشی از نتایج و معضلات زیست محیطی ناشی از تولید زغال به شکل غیرمجاز در مناطق مسکونی به اهالی روستاها ارائه شده و با آموزش مناسب، گزارش‌های مردمی به دهباران، بخشداران و متولیان امر با هدف تخریب هر چه سریع‌تر این کوره‌ها ارائه شود.

■ بازار داغ کوره‌های زغال

«سرهنک مجید ذکریایی» فرمانده یگان حفاظت منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران (ساری) نیز با تأیید فعالیت کوره‌های زغال‌گیری در تعدادی از روستاهای همجوار جنگل‌ها به «ایران» می‌گوید: در سال جاری ۶ باب کوره زغال سنتی در شهرهای نکا، آمل، ساری و تنکابن کشف و شناسایی شده و پس از دستور مقام قضایی، تخریب شدند. در سال گذشته نیز ۴۴ باب کوره زغال غیرمجاز در منطقه کشف و با توجه به عوارض تخریبی در محیط زیست، بلافاصله تحقیقات آغاز شده و کوره‌های غیرمجاز با دستور مقام قضایی تخریب شدند.

متخلفین نیز پس از تشکیل پرونده روانه مراجع قانونی شدند. از این تعداد نیز سال گذشته، حدود ۴۶۱۴ کیلوگرم زغال کشف و به نفع دولت ضبط شد. ذکریایی می‌افزاید: اغلب حاشیه نشین‌های روستاهای همجوار جنگل‌ها، قشری ضعیف و مستضعف هستند. سوداگران و قاچاقچیان چوب نیز از چنین وضعیتی استفاده کرده و پس از تخریب غیرقانونی درختان، چوب‌ها را در مناطق مسکونی این افراد به صورت کاملاً غیرقانونی تبدیل به زغال کرده و با این اقدام علاوه بر تخریب درختان جنگل‌ها، محیط زیست را نیز آلوده می‌کنند.

فرمانده یگان حفاظت منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران (ساری) از وقوع هیرکانی سوزی خانگی در آمل هم به رغم تکذیب «علی اصغر اسماعیل زاده» رئیس منابع طبیعی آن خبر می‌دهد. وی از مردم می‌خواهد با شماره ۱۵۰۴ و سامانه سراسری ۱۳۹ تماس بگیرند و زغالگیری خانگی از جنگل‌های باستانی را خبر بدهند. موضوعی که به نظر می‌رسد سازمان جنگل‌ها باید آن را جدی بگیرد خشک کردن تخلف از سرچشمه است. منابع طبیعی باید جلوی فروش کوره‌های زغال‌گیری را بگیرد و فروش آنها را به روستائیان ممنوع اعلام کند. گزارش‌های مردمی به تنهایی هیرکانی را از دهان کوره‌های خانگی بیرون نمی‌کشد.

یکشنبه عید پاک

نما

هفته مقدس آخرین هفته قبل عید پاک است که از یکشنبه نخل آغاز می‌شود و تا شنبه شب عید پاک ادامه دارد. روز عید پاک (یکشنبه) روز «رتاخیز عیسی مسیح» است. در این روز تمام مسیحیان جهان، عید پاک را جشن می‌گیرند و تخم مرغ‌های رنگی را به هم هدیه می‌دهند. برگزار مراسم هفته مقدس و عید پاک در کلیساهای گریگور مقدس، کلیسای تارگمانچاتس مقدس و کلیسای وارطاناتس مقدس تهران با حضور ارمنه تهران برگزار شد. عید پاک یکی از روزهای تعطیل در یکشنبه‌ای از ماه مارس یا آوریل (امسال یکشنبه ۴ اردیبهشت) است. مسیحیان بر این باورند که در این روز عیسی مسیح پس از اینکه به صلیب کشیده شد، دوباره زنده شده و برخاست. پیروان از این رویداد به‌عنوان رستاخیز مسیح یاد می‌کنند.

